

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

**о раду и активностима Савске комисије
за период од 1. априла 2013. до 31. марта 2014.**

Мај 2014.

САДРЖАЈ

Увод.....	5
1. Пловидба.....	8
1.1. Сигурност пловидбе.....	8
1.2. Технички стандарди.....	8
1.3. Спречавање загађења воде проузрокованог пловидбом.....	9
1.4. Инфраструктура пловног пута.....	9
2. Интегрисано управљање водама.....	11
2.1. Управљање речним сливом.....	11
2.2. Спречавање и контрола акцидената.....	13
2.3. Управљање поплавама.....	13
3. Међусекторска и друга питања.....	16
3.1. Управљање информацијама.....	16
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	16
3.3. Остала развојна питања.....	17
4. Сарадња, промотивне активности и укључивање заинтересованих страна.....	19
4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама.....	19
4.2. Сарадња са националним институцијама.....	20
4.3. Промотивне активности и укључивање заинтересованих страна.....	20
5. Правна питања.....	23
5.1. Протоколи уз <i>Оквирни споразум</i>	23
5.2. Административно управљање и правна подршка.....	24
6. Финансијска питања.....	25
6.1. Буџет.....	25
6.2. Финансирање пројеката и студија у оквиру посебних фондова.....	26
6.3. Остале активности.....	26
Додатак I – Попис чланова и заменика чланова Савске комисије	
Додатак II – Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних у финансијској години 2013.	
Додатак III – Попис пројеката у вези са <i>Оквирним споразумом</i> који су имплементирани, у току или покренути у финансијској години 2013.	
Додатак IV – Попис планираних пројеката у вези са <i>Оквирним споразумом</i>	
Додатак V – Попис састанака са заинтересованим странама које је организовала или суорганизовала Савска комисија	
Додатак VI – Преглед активности имплементираних током прославе Дана реке Саве 2013. г.	
Додатак VII – Попис скраћеница	

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив реке Саве (Савска комисија, ISRBC) прописани су *Оквирним споразумом о сливу реке Саве (Оквирни споразум)*, а конкретније Додатком I Оквирног споразума – у *Статуту Међународне комисије за слив реке Саве*. Обавеза Савске комисије да поднесе годишњи извештај о свом раду и активностима прописана је чланом 10 Додатка I *Оквирног споразума*.

По том основу припремљен је и *Годишњи извештај о раду и активностима Савске комисије за 2013. годину*. Извештај се односи на финансијску годину 2013. Савске комисије, а покрива период од 1. априла 2013. до 31. марта 2014. Сви програми рада и планови рада који се спомињу у *Годишњем извештају* такође се односе на наведену финансијску годину.

Током извештајног периода уложени су значајни напори како би се остварио даљи напредак у спровођењу *Оквирног споразума* и додатно ојачали темељи за будуће спровођење *Оквирног споразума*, што је осигурало нову посвећеност држава страна темељним активностима Савске комисије. С том сврхом је одржан 4. састанак држава страна *Оквирног споразума* (Слика 1) у финансијској години 2013. (Сарајево, 31. маја 2013.) те три седнице Савске комисије: 32. седница (Загреб, 9. јула 2013.), 33. седница (Загреб, 9-10. октобра 2013.) и 34. седница (Подгорица, 18-19. фебруара 2014.) Осим тога, у том је периоду одржано 10 састанака стручних група Савске комисије, као и 34 конференције, консултационе радионице и остали састанци са заинтересованим странама.

Слика 1. 4. састанак држава страна *Оквирног споразума* (Сарајево, 31. мај 2013.)

Рад Савске комисије у финансијској години 2013. био је усмерен на следеће активности:

- довршетак фазе планирања (између осталог, студије и главног пројекта) за обнову и развој пловидбе на пловном путу реке Саве;
- наставак националних процедура везаних уз *План управљања сливом реке Саве*, са циљем усвајања *Плана* на 5. састанку држава страна, који ће се оквирно одржати у новембру 2014.;

- даље активности везане уз израду *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*;
- наставак јачања платформе за размену и коришћење хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве;
- ажурирање пописа приоритетних пројеката, његова верификација у контактима са главним националним инфо тачкама за *Стратегију ЕУ-е за дунавски регион*, као и припрема нових пројектних предлога;
- убрзавање националних поступака који претходе коначној хармонизацији *Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*;
- финансијско и административно управљање, као и развој интерних прописа Савске комисије;
- разматрање могућности и елаборирање опција за проширење платформе различитих заинтересованих страна, са циљем да та платформа у спровођењу *Оквирног споразума* укључи владин, невладин, пословни и академски сектор.

Осим напретка постигнутог у главним областима рада, главна достигнућа Савске комисије у финансијској години 2013. укључују:

- даље интегрисање заштите животне средине у развој привредних активности, попут развоја пловидбе и туризма;
- интегрисање приступа одозго према доле („top-down“) и одоздо према горе („bottom-up“) кроз даље јачање укључивања заинтересованих страна у процес спровођења *Оквирног споразума*;
- појачану видљивост процеса спровођења *Оквирног споразума* и Савску комисију као координатора процеса, у државама странама и друго;
- даље ширење промотивних активности, укључујући организацију Дана реке Саве 2013., издавање службеног гласила Савске комисије, *Савског весника*, и специјализованих публикација, ажурирање интернет странице, као и припрема промотивних материјала Савске комисије.

Удео спољног финансирања за регионалне пројекте везане уз *Оквирни споразум* и даље је у порасту и достигао је ниво од 87% (преосталих 13% осигурано је из давања држава страна). Врло је вероватно да ће проценат спољног финансирања и убудуће остати на високом нивоу, с обзиром на то да је 11 приоритетних пројеката Савске комисије добило ознаку или писмо препоруке *Стратегије ЕУ-е за дунавски регион*, и да се за остале планиране пројекте такође очекује да се ослоне на спољне изворе финансирања.

На основу *Декларација* са 3. и 4. састанка држава страна *Оквирног споразума*, наставиле су се разматрати могућности да одлуке Савске комисије у одређеним подручјима управљања водама постану правно обавезујуће.

Потписан је Меморандум о разумевању и сарадњи између Савске комисије и Црне Горе, који пружа добру основу за темељиту сарадњу са Црном Гором на техничком нивоу, до њихова пуноправног чланства у Савској комисији.

У наставку овога документа представљен је детаљан преглед активности Савске комисије. Како би информације биле што потпуније, осигурани су додаци самом *Извештају*. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије налази се у Додатку I, а попис активних стручних група Савске комисије, заједно са прегледом њихових састанака у финансијској години 2013., у Додатку II овога *Извештаја*. Пројекти повезани са *Оквирним споразумом* који су имплементирани, у току или покренути

током извештајног периода наведени су у Додатку III, док су планирани пројекти пописани у Додатку IV. Кратак преглед активности везаних за учествовање јавности и укључивање заинтересованих страна осигуран је у Додацима V и VI. Попис скраћеница може се пронаћи као Додатак VI овога *Извештаја*.

1. Пловидба

С обзиром на *Стратегију имплементације Оквирног споразума и План рада Савске комисије за финансијску годину 2013.*, активности Савске комисије у области пловидбе биле су усредсређене на обнову и развој пловидбе на пловном путу реке Саве и даљу хармонизацију и побољшање регулаторног оквира на регионалном и европском нивоу, нарочито кад је реч о квалификацијама посаде и правилима пловидбе.

1.1. Сигурност пловидбе

У финансијској години 2013. Савска комисија је активно учествовала у процесу даље хармонизације и надградње правила пловидбе у оквиру UNECE -а. Из тога је процеса произашла радна верзија *5 Европског правилника за унутрашње водне путеве (CEVNI)*, за који се очекује да ће бити усвојен 2014. г., као и веома висок ниво усклађености правила између Савске комисије и комисија за пловидбу за реке Дунав, Рајну и Мозел.

Истовремено је завршена израда новог поглавља 12 о *Правилима пловидбе у сливу реке Саве - Правила речног надзора*. Циљ тог поглавља је да се поступак надзора на реци Сави усклади што је више могуће, а тиме и повећа сигурност пловидбе, нарочито на рубним деловима пловног пута. То ће такође бити основа за развој интернет апликације за речни надзор, са циљем да се омогући складиштење и коришћење података речног надзора за целу реку Саву на усаглашен начин.

Савска комисија наставила је активно учествовање у раду Заједничке стручне групе за стручне квалификације и стандарде обуке у оквиру Европске комисије, са циљем развоја новог европског оквира за стручне квалификације и стандарде обуке. У извештајном периоду договорене су опште мере за даљи развој стручних квалификација и стандарда обуке за чланове посаде у унутрашњој пловидби.

Настављен је развој *Даљинара* за сектор узводно од Сиска, у сарадњи са надлежним телима у Хрватској, и припремљен је први концепт *Даљинара*.

Након низа консултација са стручњацима из држава страна, припремљена је коначна верзија *Приручника за пловидбу на реци Сави* (Слика 2). Очекује се да ће *Приручник* бити штампан почетком финансијске године 2014.

1.2. Технички стандарди

Што се тиче техничких захтева за пловила на унутрашњим пловним путевима, Савска комисија је примила верзију *Техничких правила ЕУ-а за пловила* на хрватском језику и започела је обраду текста, којем су претходиле консултације са надлежним телима држава страна, како би се утврдио минимални ниво стандарда који су прихватљиви свим државама странама. Савска комисија наставила је са својим активним учествовањем у раду UNECE-а и тела ЕУ-е одговорних за *Техничка правила* и организовала састанак UNECE-ове групе волонтера на тему развоја *Техничких правила* који се одржао од 4. до 6. јуна у просторијама Савске комисије у Загребу.

Слика 2. Приручник за пловидбу на реци Сави (2014)

1.3. Спречавање загађења воде проузрокованог пловидбом

Као посматрач и члан Међународног саветодавног одбора пројекта *COWANDA*, Савска комисија учествује у Пројекту са нагласком на израду нацрта *Конвенције о управљању бродским отпадом у сливу реке Дунав* и могућу улогу речних комисија у будућем међународном процесу уговарања конвенције.

1.4. Инфраструктура пловног пута

Државе стране и Савска комисија наставили су своје активности на обнови и развоју пловидбе на реци Сави са следећим резултатима:

- Израда главног пројекта пловног пута реке Саве на деоници Брчко-Сисак започела је 16. маја 2013. У почетној фази, на основу анализе постојеће документације и примедби из невладиних организација, предложено је проширење опсега посла и прорачуна, као и продужење трајања пројекта. Република Хрватска начелно се сложила са потребом за даљим додатним послом и у томе смислу је затражена детаљна анализа предлога. Пројекат је тренутно обустављен са обзиром да је анализа још у току, и расправља се о изменама и допунама уговора о Пројекту. Савска комисија је чланица управног одбора Пројекта.
- У погледу разминурања пловних путева у БиХ, у току је конкурсни поступак и очекује се да ће завршити почетком финансијске године 2014.
- *Студија утицаја на животну средину* за деоницу пловног пута Брчко – Београд требало је бити завршена до краја 2013., али рок је продужен за још 1,5 г. Главни разлог продужења уговора је кашњење са припремом главног пројекта, који је потребан за израду квалитетне студије утицаја на животну средину. Продужење уговора сматрало се добрим решењем за координисани развој студије утицаја на животну средину и главног пројекта пловног пута.

- Пројекат *Припремни радови, главни пројекат и конкурсна документација за грађевинске радове на обнови пловног пута до класе Va од Београда до Брчког (од ркм 0 до ркм 234)* покренут је иницијалним, kick-off састанком одржаним 18. октобра 2013. у Сарајеву.
- Утврђен је управни одбор Пројекта. Осим представника БиХ, Управни одбор такође укључује и представнике из Хрватске, Србије и Савске комисије.
- Савска комисија учествовала је у активностима у склопу пројекта *Загреб на Сави* (у оквиру пројекта истражују се могућности проширења пловности реке Саве узводно од Сиска према Словенији).
- Што се тиче активности развоја лука, Савска комисија учествовала је у развоју *Мастер плана за нову луку Сисак и Прелиминарног решења за терминал опасног терета при луци Славонски Брод*. Оба документа су завршена и представљена заинтересованим странама.

Ове активности прати и координира Одбор који је 2011. г. основала Савска комисија. Међу члановима Одбора налазе се представници надлежних министарстава држава страна, како из сектора управљања водама/очувања природе/заштите животне средине, тако и из сектора пловидбе, те представници међународних организација (ICPDR, Дунавска комисија) и заинтересованих страна (невладине организације те привредни сектор/сектор пловидбе), чиме се осигурава добро уравнотежена заступљеност сектора у поступку праћења и координације. 5. састанак Одбора одржан је 3. децембра 2013.

У оквиру активности развоја РИС-а, Савска комисија припремила је нацрт *Смерница РИС-а за реку Саву*, нацрт *Електронског извештавања (ERI)* и *Стандарда за саопштења бродарству (NtS)*. Консултације о документима одвијају се у оквиру *Ad-hoc* стручне групе за РИС. Имплементација РИС-а довршена је у сектору реке Саве у Србији и започела је у хрватском сектору.

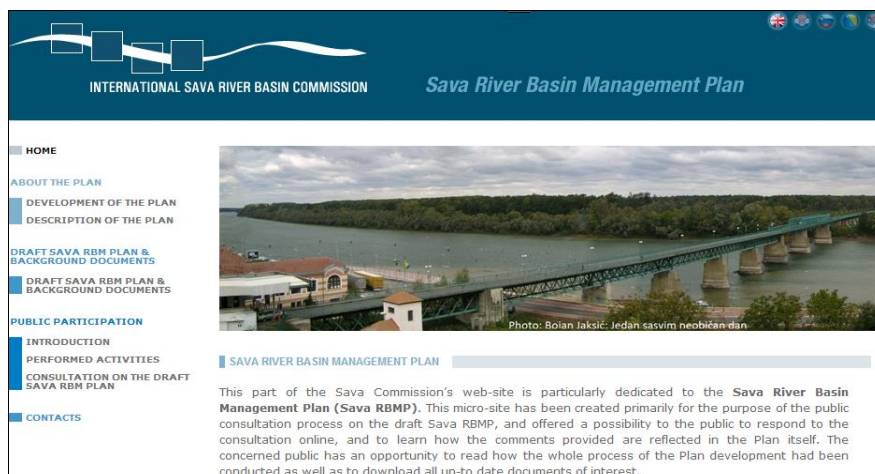
Савска комисија такође је учествовала у раду Управног одбора за приоритетну област 1А *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион са циљем подршке развоја пловидбе и промовисања могућности саобраћаја на реци Сави у склопу Основне европске транспортне мреже*.

2. Интегрисано управљање водама

Активности Савске комисије повезане са интегрисаним управљањем водама биле су усмерене на финализацију и/или даљи развој стратешких планова (*План управљања сливом реке Саве* и *План управљања ризиком од поплава*), као и интегрисаних система (ГИС-а те система праћења, предвиђања и раног упозоравања на акциденте и поплаве) за слив реке Саве. Значајни су напори између осталог, уложени у активности повезане са утицајима климатских промена, питањима наноса, развојем хидролошких и хидрауличких модела, као и у припрему разних пројеката и пројектних предлога чији је циљ подстицање сарадње држава страна у приоритетним подручјима сарадње.

2.1. Управљање речним сливом

План управљања сливом реке Саве, припремљен у складу са *Оквирном директивом о водама* ЕУ-а (EU WFD), под координацијским окриљем Савске комисије, сигурно представља кључну прекретницу у сарадњи са државама странама. Вишегодишњи процес припреме *Плана* завршио је у септембру 2012., када је нацрт *Плана управљања сливом реке Саве*, са својих 13 додатака, 22 карте и 10 пратећих докумената достављен на оцену Савској комисији. На основу договора о модификацијама *нацрта Плана* (верзија септембар 2012.) са 31. седнице Савске комисије, ревидирани *План управљања сливом реке Саве* на свим језицима достављен је Савској комисији у априлу 2013., на наставак националних процедура које претходе службеном усвајању. Са свом пратећом документацијом, укључујући документ јавне расправе, *План* је доступан на микро-интернет страници Савске комисије, израђеној посебно за потребе његовог развоја (Слика 3). Осим тога, потпуна ГИС база података коришћена у припреми *Плана*, заједно са картама, послана је релевантним институцијама држава страна у фебруару 2014.

Слика 3. Микро-интернет страница Савске комисије посвећена *Плану управљања сливом реке Саве*

Осим припреме *Плана управљања сливом реке Саве*, у извештајном периоду се решавало неколико других питања везаних за исти *План*.

Како би се остварио даљи напредак према *Плану управљања наносом за слив реке Саве*, као што је предвиђено *Протоколом о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*, повезане су активности настављене у оквиру пројекта *Према практичним*

смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера, који је Савска комисија покренула 2012., уз подршку и у сарадњи са Канцеларијом UNESCO -а у Венецији и SedNet-а. У финансијској години 2013., равнотежа наноса за реку Саву разрађена је од стране радне групе Савске комисије састављене од стручњака из свих држава страна. Овај рад је такође осигурао анализу и процену постојећих података о наносу у сливу, утврђивање недостатака у праћењу и узорковању и несигурних података, те је уродио предлогом ефикасног система праћења наноса и препоруком будућих заједничких активности у смеру његовог успостављања. Резултати су представљени у извештају под насловом *Процена равнотеже наноса за реку Саву (BALSES)*. Цели извештај ће ускоро бити доступан на интернет страници Савске комисије. Уз финансијску подршку Deltares-а (NL), књижица која даје проширени сажетак извештаја биће објављена на енглеском и свим службеним језицима Савске комисије почетком финансијске године 2014.

Питања климатских промена узета су у обзир у текућем пројекту *Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве (WATCAP)*, који финансира и Спроводи Светска банка и чији је циљ процена утицаја промене климе на сектор вода и предлог опције за активности у склопу прилагодљивог управљања за водне подсекторе, укључујући пловидбу, хидроенергију, наводњавање, заштиту од поплава, те спровести економску анализу пројеката на којима се темеље студије подсектора управљања водама. Пројекат је већ донео неке важне резултате, попут хидролошког модела слива реке Саве, са анализом будућих климатских сценарија. Сви остали коначни резултати су у нацрту и очекује се да ће *WATCAP* бити завршен у првом кварталу финансијске године 2014. Сви резултати биће достављени Савској комисији и државама странама на даље разматрање. Други пројекат који се бави климатским променама, *Израда везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*, службено је завршен 2013. г. Више о коначним резултатима пројекта налази се у подпоглављу 2.3 овог *Извештаја*.

У сврху доприноса даљој интеграцији водне политике са осталим политикама и наставком дијалога са кључним заинтересованим странама у сектору, као специфични циљеви у управљању речним сливом, дефинисани у *Стратегији имплементације Оквирног споразума*, пројекат *Процена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве* покренут је у склопу Програма рада UNECE-ове *Конвенције о водама 2013.-2015.*, са циљем процене повезивања сектора у одабраним прекограничним сливовима. Процену повезивања сектора у сливу реке Саве финансијски подржава Швајцарска агенција за развој и сарадњу, као и Иницијатива за животну средину и сигурност (ENVSEC). Очекује се да ће пројекат допринети бољем разумевању међуодноса воде, пољопривреде, енергије и екосистема у сливу, са циљем јачања синергија и кохерентније политике између сектора вода, пољопривреде, енергије и управљања земљиштем. Као увод у пројекат, UNECE и Савска комисија заједнички су организовали радионицу (Загреб, 4.-6. марта 2014.) како би расправљали о потребама и изазовима повезанима са међусекторском координацијом и сарадњом и максимизирање користи од процене између секторских тела, приватног сектора и цивилног друштва.

По питању подземних вода, почетни идејни пројекат припремљен је и одобрен уз Писмо препоруке у Приоритетном подручју 4 (РА4) *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион (ЕУСДР)*. Што се тиче кршког подручја слива, наставило се спровођење важног спољног пројекта *Заштита и одрживо коришћење прекограничног система аквифера динарског карста (DIKTAS)*, који је покренут 2010., и прати га Савска комисија. Завршиће до краја 2014.

Коначно, имплементирани су активности прикупљања средстава за шест регионалних пројеката за слив реке Саве (пројекти бр. 3-8 у Додатку IV), са тим да су сви или укључени као кораци у план EUSDR PA4, или су добили писмо препоруке као исто приоритетно подручје EUSDR -а. За спровођење ових пројеката циљаће се примарно на ЕУ фондове као могуће изворе финансирања.

2.2. Спречавање и контрола акцидента

Након лансирања нове верзије Система раног упозоравања на опасност од несрећа (AEWS), изграђеног на успешним функцијама претходног система и побољшаног модерним интернет алатима, 1. марта 2013., имплементирана су два теста система у извештајном периоду (21. новембра 2013. и 3. марта 2014.) Главни циљеви тестова били су проверити функционисање система, сарадња Главних међународних центара за узбуђивање (PIAC) у управљању изненадним загађењем које се шири низводно, као и функционисање PIAC-а 24 сата дневно 7 дана у недељи.

Резултати оба теста показали су да су PIAC-и били у стању да изврше своје основне задатке у оквиру ажурираног система, док је у погледу 24-сатне приправности било неких проблема (посебно у БиХ и Србији). Нови систем за управљање хитним ситуацијама и рано деловање у Србији, који је представљен на 17. састанку PEG APC - а, стална стручна група проценила је као позитиван корак у смеру 24-сатног функционисања PIAC-а у Србији.

Осим тога, тражено је финансирање за пројекат *Сигурносни систем за управљање загађењем вода за слив реке Саве*, претходно одобреним Писмом препоруке у склопу PA5 Стратегије ЕУ-а за дунавски регион (пројекат бр. 11 у Додатку IV). Главни циљеви пројекта су развијање система за подршку заједничком одлучивању и ефикасан систем за рану контролу акцидента, како би се побољшала међудржавна сарадња институција укључених у управљање водама и оних које су укључене у цивилну заштиту, те како би се интегрисали различити сектори као потенцијални извори случајног загађења (пловидба, индустрија, путнички и железнички саобраћај).

2.3. Управљање поплавама

Припремне активности за израду *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве* настављене су у 2013., у складу са *Директивом о поплавама* ЕУ-а, као што је предвиђено *Протоколом о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*.

Низ активности имплементиран је у склопу пилот пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*, који је финансиран у оквиру UNECE-а. Пројекат је службено завршио у децембру 2013., са следећим резултатима:

- Извештај о већ завршеним или текућим пројектима планирања управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве,
- Извештај о законском оквиру који се односи на планирање управљања ризиком од поплава и прилагођавање климатским променама (прекогранично и национално)
- Симулација климатских модела за процену утицаја климатских промена на температуру и падавине у сливу реке Саве и извештај о резултатима,

- Хидролошки модел слива реке Саве за процену утицаја климатских промена на водни режим реке Саве и одговарајуће извештај,
- Извештај о иницијалној процени угрожености од поплава у сливу реке Саве,
- Извештај о мерама прилагођавања климатским променама за заштиту од поплава у сливу реке Саве,
- Нацрт програма за развој *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*, и
- Процена потребе за подацима и информацијама за припрему заједничког Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве и геобазе за складиштење података о поплавама, подручјима потенцијалног значајног ризика од поплава, опасности од поплава, осетљивости и ризика.

О свим резултатима пилот пројекта расправљало се унутар шире групе заинтересованих страна из целог слива реке Саве, примарно са оним релевантним за управљање ризиком од поплава и питања климатских промена у земљама, на неколико састанака и на завршној радионици (одржаној 5.-6. јуна 2013. у Загребу). Ови резултати пројекта представљају добру основу за даљи напредак сарадње држава страна у управљању поплавама, у складу са акцијама договореним *Протоколом* и *Стратегијом имплементације Оквирног споразума*.

Заједнички извештај *Прелиминарне процене ризика од поплава (PFRA)* за слив реке Саве израдила је Стална стручна група за заштиту од поплава (PEG FP). Заједнички *Извештај PFRA* попраћено је картом која приказује национална Подручја потенцијалног значајног ризика од поплава (APSRF). Овај извештај представља заједнички напор држава страна у смеру имплементације ЕУ *Директиве о поплавама* у сливу реке Саве, као и начин на који се информације о ризику од поплава размењују између земаља у сливу. Наставиће се дијалог и координација активности усклађивања APSRF-а која деле две или више земаља страна. Заједнички *Извештај PFRA* биће довршен и објављен у првом кварталу финансијске године 2014.

Савска комисија потпомогла је пројекат *WATCAP* и пилот пројекат UNECE-а тако што је дала смернице за хидролошке моделе развијене у склопу та два пројеката. Резултати моделирања представљени су Савској комисији и ускоро ће бити предати именованим институцијама држава страна, заједно са хидрауличким моделом реке Саве (иницијално развијеном у сарадњи са USACE -ом и даље унапређеним од стране Савске комисије).

С обзиром да се ови модели могу сматрати прелиминарним, потребан је додатни напор како би се њихова функционална употреба прилагодила потребама картирања поплава, као подршка систему предвиђања поплава и за анализу алтернатива у склопу будућих пројеката заштите од поплава. Стога су предложена два пројекта за унапређење хидролошких и хидрауличких модела:

- *Унапређење управљања ризиком од поплава у сливу реке Саве побољшавањем хидролошког модела за боље предвиђање и планирање*, достављен UNECE-у/ENVSEC-у, и
- *Слив реке Саве, уз подршку USACE-а – 2. фаза*; достављен Команди америчких снага у Европи.

Предлог пројекта директно је повезан са остваривањем одредби *Оквирног споразума о сливу реке Саве* и *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум о сливу реке Саве*. Достављен је у 11. кругу WBIF-ова позива на доставу предлога и укључује две компоненте:

- *План управљања ризиком од поплава за слив реке Саве*, укључујући *Програм*

мера, и

- Систем упозорења и предвиђања поплава за слив реке Саве, чиме су покривена два приоритетна пројекта везана уз управљање поплавама (пројекти бр. 9 и 10 у Додатку IV), који су претходно одобрени Писмом препоруке у склопу *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион.*

3. Међусекторска и друга питања

3.1. Управљање информацијама

Према *Стратегији ГИС-а за слив реке Саве* коју је Савска комисија усвојила 2008., развој ГИС-а за слив реке Саве планиран је у три фазе: успостављање кључних функционалности (Фаза 1), развој и имплементација напредних алата, картирање и услуге извештавања (Фаза 2), и развој и имплементација напредних динамичних алата и услуга (Фаза 3).

У склопу имплементације гранта ЕУ-а Савској комисији под називом *Поодришка Савској комисији у изради и имплементацији Плана управљања сливом реке Саве*, постигнуто је следеће:

- Купљен је хардвер за ГИС за слив реке Саве (сервери за податке и апликације),
- Прецизирани су сетови ГИС података који се користе за потребе Анализе слива реке Саве и *Плана управљања сливом реке Саве*, а карте су припремљене на енглеском и на свим службеним језицима.

Ови сетови података, у облику базе геоподатака, послужиће као основни улазни подаци за будући ГИС слива реке Саве.

Будући да 1. фаза ГИС-а за Саву није била у потпуности имплементирана у оквиру гранта ЕУ-а за време припреме *Плана управљања сливом реке Саве*, нови предлог пројекта припремљен је у финансијској години 2013. и достављен ЕУ-у. Нови грант је одобрен у 4. кварталу финансијске године 2013. и настављена је имплементација преосталих активности 1. фазе за успостављање ГИС-а за слив реке Саве, док је наставак пројекта (који је обухватао Фазе 2 и 3) укључен као једна од основа у плану РА4 *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион* (пројекат бр. 12 у Додатку IV).

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

У сарадњи са релевантним националним институцијама држава страна (министарства заштите животне средине и/или управљања водама, агенције за воде и националне хидрометеоролошке службе - НХМС), Савска комисија успоставила је платформу за размену и коришћење хидролошких и метеоролошких информација кроз:

- Израду годишњег сажетка водног режима на релевантним мерним станицама у сливу реке Саве, укључујући податке о водостају, дневном испуштању воде, испуштању суспендованог наноса и падавинама. До сад су припремљени Хидролошки годишњаци за године од 2006. до 2010., који су доступни на интернет страници Савске комисије (<http://www.savacommission.org/publication>). Нови годишњаци биће припремљени након што земље доставе релевантне податке. Пуну подршку наставку активности на припреми и објави Хидролошког годишњака дали су директори НХМС-ова, изразивши своју преданост улагању напора да се убудуће доступност података за претходну годину осигура у првој следећој години;
- Успостављање трајних веза са базама података НХМС-ова. Подаци о договореним хидролошким параметрима (водостај и промене нивоа воде, испуштање, температура воде) са договорених мерних станица у сливу континуирано се приказују на интернет страници Савске комисије

(<http://www.savacommission.org/hydro/>). Сличан систем за метеоролошке податке још је у развоју и није доступан широј јавности.

Узевши у обзир да је размена података и информација провјерене квалитете кључан елемент при предузимању активности у сливу, у распону од упозорења и предвиђања поплава до различитих аспеката управљања водним ресурсима, Савска комисија је покренула развој *Политике размене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу реке Саве* уз подршку Светске метеоролошке организације. Главни циљеви документа су дефинисање процедуре, као и минималног нивоа размене хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу. Након консултација са *Ad-hoc* стручном групом за хидролошка и метеоролошка питања (Ah НМ EG) и провере од стране сталних стручних група Савске комисије, коначно прихватање и потписивање документа планира се у финансијској години 2014.

Осим тога, припремљен је *Програм за развој хидролошке студије за слив реке Саве*. Идејни пројекат развоја *Хидролошке студије* већ је раније одобрен Писмом препоруке у склопу EUSDR PA4 (пројекат бр. 13 у Додатку IV).

3.3. Остала развојна питања

Одрживи речни туризам дефинисан је на 2. састанку држава страна (Београд, 1. јуна 2009.) као подручје будућег рада Савске комисије. Од тада је имплементиран цео низ активности на овом подручју, као што је припрема првог *Наутичког и туристичког водича за реку Саву* икада, који је израђен и објављен у сарадњи са Форумом регионалних привредних комора држава страна (ERUSRS), и припрема пројектних предлога за *Мастер план за развој наутичког туризма у сливу реке Саве* и *Успостављање понтонске мреже за туристичка пловила дуж реке Саве* (пројекти бр.1-2 на "попису Б", у Додатку IV).

У извештајном периоду су финализиране *Прекограничне смернице за екотуризам у сливу реке Саве* у склопу пројекта *Промоција развоја екотуризма у сливу реке Саве*, који је спровела Савска комисија у сарадњи са Амбасадом САД-а у Хрватској и канцеларијом REC-а у Хрватској. Планирано је да документ послужи као стручни допринос доносиоцима одлука и смерница националном стратешком планирању развоја екотуризма. У томе смислу, Савска комисија је на својој 33. седници усвојила Препоруку 2/13, сугериришући државама странама да у својим будућим активностима у подручју одрживог речног туризма, посебно у развоју стратешких докумената и имплементацији повезаних пројеката, узму *Смернице* у обзир. Конкретно, *Смернице* се сматрају добром основом за пројекте попут *Мастер плана за развој екотуризма у сливу реке Саве* и *Успостављања „еко-значке“ за слив реке Саве* (пројекти бр. 3-4 на "попису Б", у Додатку IV). *Смернице* су доступне на интернет страници Савске комисије <http://www.savacommission.org/publication>.

Настављене су припремне активности за развој бицикличких стаза дуж реке Саве (пројекат бр. 5 на "попису Б", у Додатку IV), у блиској сарадњи са бицикличким организацијама као директним крајњим корисницима, па је на тај начин демонстрирана добра комбинација приступа одозго према доле и одоздо према горе. У сврху промовисања пројекта организована је Бицикличка тура Сава 2013., од ушћа до извора реке Саве, у склопу прославе Дана реке Саве 2013. (види Додатак VI).

Истражују се могућности финансирања за пет пројеката наведених у Додатку IV. Са циљем да се представници индустрије укључе у процес планирања развоја туризма, покренуте су консултације са представницима ERUSRS-а.

4. Сарадња, промотивне активности и укључивање заинтересованих страна

4.1. Сарадња са међународним организацијама и осталим релевантним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација одржала се током извештајног периода, са посебним нагласком на организације и институције наведене у Члану 5 *Оквирног споразума*.

Сарадња са ICPDR-ом и Дунавском комисијом службено се темељи на меморандуму о разумевању који су потписале обе комисије и који пружа могућности за блиску сарадњу и координацију активности комисија. Кроз узајамно учествовање на седницама, састанцима стручних група и осталим догађајима комисија, осигурана је координација активности. Процес имплементације *Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав*, који заједнички координирају ICPDR, DC и Савска комисија заједно са Европском комисијом, наставио се организовањем 5. састанка о имплементацији *Заједничке изјаве* (Загреб, 4.-5. фебруара 2014.) Укључивање ICPDR-а и DC-а у рад Одбора за праћење и координацију пројекта пловидбе Савом додатна је компонента сарадње са две комисије.

Сарадња са UNECE-ом додатно је интензивирана. Осим учествовања Савске комисије у радним групама UNECE-а и у осталим дешавањима, две организације су учествовале у финализацији пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве* и у иницијалној фази пројекта *Процена повезивања сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве*, који се спроводи у оквиру UNECE-а.

Сарадња Савске комисије са Европском комисијом била је усмерена на заједничку припрему новог гранта ЕС-а за преостале задатке 1. фазе успостављања ГИС-а за слив реке Саве и укључености Савске комисије у активности везане за имплементацију *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион*, како би се осигурала имплементација пројекта везаних за Оквирни споразум о сливу реке Саве у оквиру *Дунавске стратегије*. Коначно, Савска комисија активно је учествовала у изради новог европског правног оквира за стручне квалификације и стандарде обуке у области унутрашње пловидбе.

Сарадња са UNESCO-м постепено се развија. Имплементација пројекта *Подстицање укључености интересних група у управљање сливом реке Саве*, уз подршку канцеларије UNESCO-а у Венецији и GWP-Med-а у процесу је финализације. Настављена је имплементација пројекта *Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера*, који финансијски подржава канцеларија UNESCO-а у Венецији. У склопу припрема за прославу Дана реке Саве 2014., канцеларија UNESCO-а у Венецији и Савска комисија заједно су организовали конкурс за сценарио за стрип повезан са водом и животном средином. На основу најбољих сценарија које су послали ученици из школа у сливу реке Саве, биће направљен стрип у оквиру UNESCO-ве иницијативе "H2OoooH" и дистрибуиран на глобалном нивоу.

Сарадња са институцијама америчке владе додатно је унапређена. У извештајном периоду била је усмерена на припремне активности за даљи развој хидролошких и

хидрауличких модела (слива) реке Саве уз подршку USACE-а, финализацију пројекта *Промоција развоја екотуризма у сливу реке Саве*, и припрему предлога пројекта *Јачање учествовања јавности и укључивања заинтересованих страна у сливу реке Саве* које ће потенцијално подржати америчка влада.

Одржала се сарадња са осталим комисијама за пловидбу (нпр. Комисија за реку Мозел и, нарочито CCNR) те осталим комисијама за заштиту река и језера (нпр. комисије за заштиту река Рајне, Елбе и Одре). Такође, постоји континуирана сарадња са регионалним организацијама (OESS, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), међународним финансијским институцијама (Светска банка), специјализованим организацијама, организацијама и групама (WMO, GIS forum) и пословним сектором (Coca-Cola). Коначно, настављено је одржавање контаката са Делегацијом Европске комисије у Хрватској и дипломатским кором у Републици Хрватској.

4.2. Сарадња са националним институцијама

У извештајном периоду дошло је до континуиране сарадње Савске комисије са националним институцијама надлежним за имплементацију *Оквирног споразума о сливу реке Саве*.

Осим сарадње везане за имплементацију *Оквирног споразума* у општем смислу, што је такође укључивало учествовање представника држава страна у раду стручних група Савске комисије, посебна је пажња посвећена:

- развоју *Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве* (министарства држава страна одговорна за управљање водама и животну средину);
- обнови и развоју пловидбе на реци Сави (министарства држава страна одговорна за саобраћај на унутрашњим пловним путевима);
- припреми регионалних пројеката у вези са *Оквирним споразумом* (сва надлежна министарства);
- припремним активностима у склопу организације прославе Дана реке Саве и остале PR активности везане за имплементацију *Оквирног споразума* (министарства, именовани представници држава страна).

Настављена је сарадња са представницима држава страна у телима за имплементацију *Стратегије ЕУ-а за дунавски регион*, како би се координисале акције националних представника и Савске комисије у склопу процеса имплементације *Дунавске стратегије*.

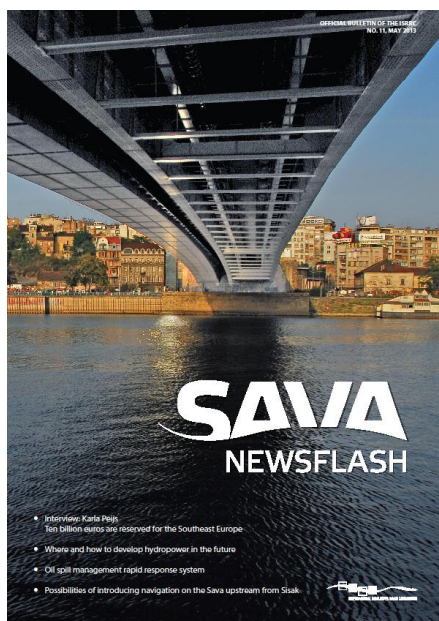
Осим са националним институцијама одговорним за имплементацију *Оквирног споразума*, задржана је сарадња са осталим организацијама, попут оне са националним хидрометеоролошким службама држава страна, агенцијама одговорнима за развој и одржавање унутрашњих пловних путева, лучким капетанијама, регионалним привредним коморама, туристичким организацијама, факултетима и институтима који се баве природним и техничким наукама, свим врстама технологија, очувањем природе итд. Такође је задржана традиција годишњих састанака са лучким капетанима из слива реке Саве, организацијом 8. састанка (Љубљана 17. октобра 2013.).

4.3. Промотивне активности и укључивање заинтересованих страна

Активности везане уз учествовање јавности и укључивање заинтересованих страна у

склопу имплементације *Оквирног споразума* континуирано расту. Информације о имплементацији *Оквирног споразума* саопштене су заинтересованим странама и широј јавности путем:

- Службене интернет странице Савске комисије (www.savacommission.org), где су информације о активностима, пројектима и документима стављене на располагање широј јавности и стално се ажурирају најновијим чињеницама и вестима.
- Службеног гласника Савске комисије, *Савског весника*, који излази двапут годишње као двојезична публикација (на енглеском и једном од службених језика Савске комисије). У извештајном периоду објављени су бројеви 11 и 12 (Слика 4).
- Публикација и извештаја, укључујући *Хидролошки годишњак* за године 2009. и 2010. те бројни извештаји, брошуре и леци објављени од стране Савске комисије и подељени на радионицама и састанцима.
- Текстова за пројекте, књиге, билтене и интернет странице осталих организација/институција.
- Објава за штампу и извештаја за медије, нпр. оних у вези са прославом Дана реке Саве.
- Консултационих радионица, јавних презентација и осталих састанака са заинтересованим странама које је организовала или суорганизовала Савска комисија, према попису у Додатку V.
- Прославе Дана реке Саве 2013. (детаљан преглед активности налази се у Додатку VI).

Слика 4. *Савски весник* бр. 11 (мај 2013.) и бр. 12 (новембар 2013.)

Остале активности у финансијској години 2013. укључивале су:

- Стално подстицање владиних и/или невладиних организација, као и других институција, да постану посматрачи при Савској комисији;
- Наставак процеса имплементације *Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав*, под заједничким вођством Савске комисије, ICPDR-а и Дунавске комисије;

- Финализацију *Плана учествовања јавности за слив реке Саве*, који Савска комисија сматра добром основом за даље активности јачања учествовања јавности и укључивања заинтересованих страна у процес имплементације *Оквирног споразума*;
- Наставак рада на припреми *Студије изводљивости за успостављање Савског партнерства за воде*, са циљем разматрања могућности и разраде опција за ширење платформе за различите заинтересоване стране у сливу реке Саве за укључивање владиног, невладиног, пословног и академског сектора;
- Припрему предлога пројекта *Јачање учествовања јавности и укључивања заинтересованих страна у сливу реке Саве*, који ће потенцијално подржати америчка влада и чији је циљ подстицати јачање свести младе популације у сливу реке Саве и омогућити успостављање Већа за реку Саву, као саветодавног тела Савске комисије, које комисија планира да оснује.

5. Правна питања

5.1. Протоколи уз *Оквирни споразум*

Оквирни споразум одређује неколико области која би требала бити регулисана додатним протоколима. У извештајном периоду релевантне активности су биле усредсређене на следеће протоколе уз *Оквирни споразум*.

Протокол о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом уз Оквирни споразум потписан је на 2. састанку држава страна, 1. јуна 2009. *Протокол* је усмерен на спречавање, надзор и смањење загађења које проузрокују пловила, задовољавање техничких захтева за опремање лучких објеката и осталих прихватних станица, развој најбољих доступних техника, информисање, развој мера деловања у случају изливања и праћење квалитета воде. Досад су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2009. г.) и Хрватска (2010. г.)

Циљеви *Протокола о заштити од поплава уз Оквирни споразум* су регулисање питања везаних за одрживу заштиту од поплава путем превенције и/или смањења ризика од поплава, предузимањем одговарајућих мера и активности, уз адекватне мере за заштиту животне средине и он је потписан 2010. године. У складу са одредбом *Протокола*, државе стране морају развити *План управљања ризиком од поплава* који дефинише циљеве управљања ризиком од поплава од заједничког интереса на нивоу слива, мере којима ће се ти циљеви постићи, механизме координације на нивоу слива и начин сарадње држава страна у ситуацијама хитне одбране од поплава. До сад су *Протокол* ратификовале Босна и Херцеговина (2011.) и Република Хрватска (2012.)

Протокол о управљању наносом уз Оквирни споразум о сливу реке Саве за циљ има подстицање успостављања одрживог управљања наносом у сливу, бавећи се квалитативним питањима (везаним за загађење наноса, укључујући процену ризика, контролу извора и одлагања контаминираног наноса) и квантитативним питањима (попут надзора багеровања, ерозија и бујица, седиментације, утицаја брана и морфолошких промена). Савска комисија усвојила је *Нацрт Протокола о управљању наносом* и доставила га државама странама 2010. г. на коначно усклађивање. Организација састанка посвећеног завршном усклађивању планира се што је пре могуће, по завршетку прописаних националних поступака за довршетак преговора.

Протокол о ванредним ситуацијама уз Оквирни споразум укључује неколико циљева оријентисаних на утврђивање ризичних активности, њиховог карактера и могућих последица, превенцију, планирање и припремљеност у случају ванредних ситуација, одговарајући систем узбуњивања и упозоравања компатибилан са постојећим системима на нивоу слива, процену ванредних утицаја, реакције и узајамну помоћ држава страна у случају ванредних ситуација. *Нацрт Протокола о ванредним ситуацијама* Савска комисија је усвојила у марту 2009. године и проследила га државама странама на завршну ревизију. Коначно усклађивање *Протокола* очекује се у зависности од нивоа спремности држава страна.

Протокол о прекограничним утицајима уз Оквирни споразум прво је требало да има за циљ регулисање питања која се тичу мера осигуравања интегритета водног режима у сливу реке Саве и елиминисања или смањења прекограничних утицаја на воде осталих држава страна проузроковане економским и/или осталим активностима. Међутим, у

међувремену су све државе стране ратификовале *Esproo* конвенцију на коју се *Протокол* увелико ослања и организоване су стручне консултације како би се преиспитала стварна корист од *Наирта Протокола*. Закључено је како *Протокол* у свом садашњем облику више није неопходан као додатна вредност постојећим механизмима. Савска комисија недавно је основала радну групу за даље разматрање тога питања.

5.2. Административно управљање и правна подршка

У оквиру рада Савске комисије, њених радних група и Секретаријата пружена је трајна правна подршка, укључујући организовање седница Савске комисије, припремних активности за 4. састанак држава страна *Оквирног споразума*, као и припрему разних врста писаних докумената.

Како би се подстакло активно учествовање осталих владиних и/или невладиних организација у раду Савске комисије и тиме укључили сви релевантни фактори који би могли придонети практичној имплементацији *Оквирног споразума*, те организације се континуирано подстичу да постану посматрачи при Савској комисији. Током извештајног периода, јавна установа Парк природе Лоњско поље и невладина организација Слап добили су статус посматрача при Савској комисији.

Такође треба напоменути да је *Меморандум о разумевању и сарадњи између Савске комисије и Црне Горе* потписан 9. децембра 2013. Предмет *Меморандума* је сарадња између учесника на подручјима која *Оквирни споразум* покрива, у циљу боље координације и ефикасности активности од обостраног интереса. Циљ *Меморандума* је осигурање оквира за јачање сарадње и координације између учесника и промоција духа практичне и прагматичне блиске сарадње оријентисане према резултату и партнерства у остваривању заједничких стратешких циљева везаних за одрживо управљање водама, а све то узимајући у обзир циљеве и основна начела *Оквирног споразума*.

6. Финансијска питања

6.1. Буџет

На 31. седници Савске комисије (Београд, 20. фебруара 2013.) донесена је одлука о прихватању *Прорачуна Савске комисије за финансијску годину 2013.* (1. априла 2013. – 31. марта 2014.), у укупном износу од 530.200,00 еура.

Прихваћени *Прорачун* састоји се од редовних годишњих доприноса у износу од 487.960,00 еура (односно 121.990,00 еура по земљи), преноса из Резервног фонда у износу од 39.740,00 еура и од дела УНЕСЕ-овог гранта за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве*, у износу од 2.500,00 еура.

Попис годишњих доприноса држава страна и других примања у Општи фонд, као и попис трошкова током финансијске године 2013. налазе се у Таблици 1 и Таблици 2.

Таблица 1. Пристигли редовни годишњи доприноси и друга примања за финансијску годину 2013. (у еурима).

<i>Држава страна</i>	<i>Примици за финансијску годину 2013.</i>
Босна и Херцеговина	121.990,00 ¹
Хрватска	121.990,00 ²
Србија	121.990,00 ³
Словенија	121.990,00 ⁴
Укупни примљени износ доприноса	487.960,00
Пренос из Резервног фонда	39.740,00 ⁵
Разно	27.684,55 ⁶
Укупни приход Оштег фонда	555.384,55

Напомена: ¹ Допринос је уплаћен 20. априла 2013. ² Допринос је уплаћен у два једнака дела, 10. јуна и 11. октобра 2013. ³ Допринос је уплаћен 10. априла 2013. ⁴ Допринос је уплаћен 16. јануара 2014. ⁵ Пренесени износ за покривање неочекиваних трошкова. ⁶ Део гранта Европске комисије, УНЕСКО-а и УНЕСЕ-а за имплементацију пројекта.

Таблица 2. Трошкови по основној намени у финансијској години 2013. (у еурима).

<i>Прорачунско поглавље</i>	<i>Расходи¹</i>
Плате и доплате за особље	416.916,82
Текући трошкови	32.364,83
Путни трошкови	28.012,54
Оперативни трошкови	25.461,35
Опрема	2.345,25
Укупни расходи	505.100,79 ²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31. марта 2014. ² У складу са Финансијским правилима Савске комисије, остатак из Оштег фонда биће пребачен у Резервни фонд.

Прорачунске ставке Оштег фонда успоредиве су са првобитно утврђеним износима, што представља 95% остварења планираног износа.

6.2. Финансирање пројеката и студија у оквиру посебних фондова

Током финансијске године 2013. укупни примљени износ у Посебни и поверенички фонд износио је 150.639,76 еура, укључујући:

- износ од 90.000,15 еура – грант Европске комисије (уплата аванса) за имплементацију пројекта *Подрика Савској комисији за развој географског информационог система за реку Саву* и камата на средства,
- износ од 21.884,97 еура (29.910,13 USD) – грант UNECE-а (коначна уплата) за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве* и камата на средства,
- износ од 33.750,43 еура – грант UNESCO-а за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве* и камата на средства, као и износ од 5.000,79 еура – грант SedNet -а / Deltaresa за имплементацију подпројекта *Финализација и дистрибуција процене равнотеже наноса у целом сливу реке Саве* и камата на средства и
- износ од 3,42 еура – камата на средства у БиХ фонду.

Укупни трошкови Посебног и повереничког фонда у финансијској години 2013. износили су 80.576,89 еура, а главни део тога износа био је за имплементацију пројекта *Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве, Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера*, и подпројекта *Финализација и дистрибуција процене равнотеже наноса у целом сливу реке Саве*.

6.3. Остале активности

Током финансијске године 2013. настављен је развој интерног и екстерног финансијског управљања. Имплементирана је ревизија финансијског управљања Савске комисије у финансијској години 2012., а Савска комисија примила је на знање *Извештај о ревизији* на својој 33. седници.

ДОДАЦИ

ДОДАТАК И. Попис чланова и заменика чланова Савске комисије

Бр.	Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина			
1.	Ениса Бабић	Чланица Савске комисије (привремена)	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
2.	Саво Глувић	Заменик члана Савске комисије	ВП “САВА” Градишка, Босна и Херцеговина
Република Хрватска			
3.	Игор Буторац	Члан Савске комисије	Министарство поморства, промета и инфраструктуре Републике Хрватске
4.	Дражен Куречић	Заменик члана Савске комисије	Министарство пољопривреде Републике Хрватске
Република Србија			
5.	Миодраг Пјешчић	Председавајући, члан Савске комисије	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Републичка дирекција за воде
6.	Владан Здравковић	Заменик члана Савске комисије	Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије
Република Словенија			
7.	Митја Брицељ	Члан Савске комисије	Министарство пољопривреде и животне средине Републике Словеније
8.	Роберт Којц	Заменик члана Савске комисије	Министарство спољних послова Републике Словеније

ДОДАТАК II. Попис стручних група Савске комисије и преглед њихових састанака одржаних у финансијској години 2013.

Следеће стручне групе су биле активне током извештајног периода:

- Стална стручна група за управљање речним сливом (PEG RBM);
- Стална стручна група за спречавање и контролу акцидената (PEG APC);
- Стална стручна група за спречавање поплава (PEG FP);
- Стална стручна група за пловидбу (PEG NAV);
- *Ad-hoc* стручна група за РИС (*Ah* RIS EG);
- *Ad-hoc* стручна група за ГИС (*Ah* GIS EG);
- *Ad-hoc* стручна група за хидролошка и метеоролошка питања (*Ah* HM EG);
- *Ad-hoc* правна стручна група (*Ah* L EG);
- *Ad-hoc* финансијска стручна група (*Ah* FIN EG).

У складу са *Оквирним споразумом*, стручне групе су предвиђене као службене платформе за пружање помоћи, усмеравање напора и координацију свих активности Савске комисије у вези са имплементацијом *Оквирног споразума*. То такође значи да сви релевантни материјали, документи и предлози које Секретаријат припреми треба да прођу евалуацију у стручним групама пре предлагања Савској комисији на одобрење.

Следећи састанци стручних група одржани су у финансијској години 2013.:

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место
1.	8. састанак <i>Ah</i> HM EG	3. априла 2013.	Загреб
2.	26. састанак PEG RBM	22. маја 2013.	Загреб
3.	16. састанак PEG NAV	4. – 5. јун 2013.	Загреб
4.	22. састанак PEG FP	14. – 15. октобра 2013.	Загреб
5.	17. састанак PEG APC	5. новембра 2013.	Београд
6.	27. састанак PEG RBM	28. – 29. новембра 2013.	Загреб
7.	7. састанак <i>Ah</i> FIN EG	16. децембра 2013.	Загреб
8.	9. састанак <i>Ah</i> HM EG	17. децембра 2013.	Загреб
9.	9. састанак <i>Ah</i> GIS EG	21. јануара 2014.	Загреб
10.	23. састанак PEG FP	30. – 31. јануара 2014.	Загреб

ДОДАТАК III. Попис пројеката у вези са *Оквирним споразумом* који су имплементирани, у току или покренути у финансијској години 2013.

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Прорачун (хиљада еура)	Извор финансирања
Управљање речним сливом						
Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера	~ 2,5 године	У току	Започео у априлу 2012.; Кораци 1 и 2 (од 5) имплементирани	UNESCO, Савска комисија	225,0	UNESCO (ISI, IHP, Канцеларија у Венецији), SedNet, Deltares, VMM, BRGM, HAW
Процена повезивања сектора вода- пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве	15 месеци	У току	Започео у јануару 2014.	UNECE	~ 50,0	UNECE
Управљање поплавама						
Изградња везе између планирања управљања ризиком од поплава и процене климатских промена у сливу реке Саве	40 месеци	Имплементи ран	август 2010. – децембар 2013.	Факултет грађевинарства., Сплит, Хрватска; Факултет грађевинарства и геодезије, Љубљана, Словенија	~ 136,0 (170.000 \$)	UNECE
Развој пловидбе						
Мастер план нове Луке Сисак	14 месеци	Имплементи ран	2013.	ИЦ Консулентен, АТ	1.275,0	ЕС (IPA XP)
					225,0	XP
Прелиминарно решење за терминал опасног терета при луци Славонски Брод	10 месеци	Имплементи ран	април 2013. – март 2014.	Парсонс Бринцкерхофф Лтд., САД	1.487,5	ЕС (IPA XP)
					262,5	XP

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Прорачун (хиљада евра)	Извор финансирања
ЕИА и Главни пројекат пловног пута реке Саве (Деоница Брчко – Сисак)	~ 2 године	У току	Завршен преглед прелиминарне документације; Главни пројекат у изради	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (преглед); Witteveen+Bos, NL (главни пројекат)	2.125,0	ЕС (IPA XP)
					375,0	XP
Разминирање и пројектна документација (ЕИА и главни пројекат) пловног пута реке Саве (Деоница Београд – Брчко)	~ 2 године	У току	ЕИА у изради; Главни пројекат у изради	АЕСОМ, ЕС (студија); VPB i IGH, HR (главни пројекат)	5.270,0	ЕС (IPA БА)
Имплементација РИС-а на реци Сави	3 године	У току	У Србији, Имплементиран	Пловпут, РС	~ 1.100,0	ЕС
			У Хрватској, конкурсни поступак завршен, уговор би ускоро требало да буде потписан		1.360,0	ЕС (IPA XP)
			У БиХ, прикупљање средстава у току		240,0	XP
Обнова Луке Брчко		У току	Започео 2012. Израда пројектне документације у финалној фази. Преговори о финансирању радова у току.		5.800,0	Светска банка
Управљање информацијама						
Успостава и завршетак ГИС-а за слив реке Саве – 1. фаза имплементације	~ 2 године	У току	Део 1: април 2010. – август 2012. (са грантом ЕС-а за припрему Плана управљања сливом реке Саве); Део 2: започет у фебруару 2014.,(нови уговор за грант ЕС-а)	Консултанте још треба одабрати	168,0	ЕС
					22,0	Савска комисија
Хидролошка и метеоролошка питања						
Израда Детаљног програма за развој хидролошке студије за слив реке Саве	12 месеци	Имплементиран	април 2012. – јун 2013.	Факултет грађевинарства и геодезије, Љубљана, Словенија	5,0	Савска комисија

Назив пројекта	Трајање	Статус	Примедба о статусу / Раздобље имплементације	Водећи партнер (и) / Консултант	Прорачун (хиљада еура)	Извор финансирања
Побољшавање управљања хидролошким подацима и поступака размене	12 месеци	У току	март 2013. – април 2014.	WMO	~ 50,0	ЕС (IPA)
Питања климатских промена						
План адаптације воде и климе за слив реке Саве	~ 2 године	У току	Започео у јуну 2009.; Завршетак се очекује у мају 2014.	Светска банка	~ 240,0 (~ 300.000 \$)	Светска банка
Развој речног туризма						
Промоција развоја екотуризма у сливу реке Саве	15 месеци	Имплементиран	април 2012. – јун 2013.	Амбасада САД-а у Загребу, REC Хрватска, ISRBC	~ 25,0	Амбасада САД-а у Загребу
Учествовање јавности и укључивање заинтересованих страна						
Подстицање укључивања интересних група у управљање сливом реке Саве – Према успостављању Савског партнерства за воде	9 месеци	У току	Започео у новембр 2010.; Одгода у имплементацији; Завршетак се очекује у првој половини 2014.	GWP-Med	46,5	UNESCO, ЕС, GWP-Med

ДОДАТАК IV. Попис планираних пројеката у вези са *Оквирним споразумом*

Пројекти директно повезани са главним циљевима *Оквирног споразума* („листа А“)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Прорачун (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој пловидбе						
1	Грађевински радови за обнову пловног пута реке Саве	5-6 година	Развој главног пројекта у току	~ 85.000	IPA, WB, EBRD	2015. (по завршетку главног пројекта)
2	Успостављање система за прикупљање, обраду и одлагање опасног и бродског отпада на реци Сави	~ 5 година	Идејни пројекат доступан	~ 4.000	IPA, IPF	По завршетку пројекта CO-WANDA
Управљање речним сливом						
3	Оцена биоразноликости и еколошког статуса наноса, воде и биота у сливу реке Саве	2 године	Предлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	1.490	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
4	Према одрживом управљању наносом у сливу реке Саве	~ 2,5 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	
5	Заштита и одрживо коришћење водних ресурса из алувијалних аквифера слива реке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	
6	Имплементација Плана управљања сливом реке Саве	~ 2 године	Идејни пројекат укључен као корак бр. 6 у План акције 2 („Јачање сарадње на нивоу подслива“) у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), GEF	2015. (чим државе стране подрже План управљања сливом реке Саве)
7	Ажурирана Анализа слива реке Саве (у склопу 2. круга планирања Плана управљања сливом реке Саве)	~ 2 године	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 7 у План акције у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови	Активности започете у склопу редовног рада PEG RBM
8	Припрема 2. плана управљања сливом реке Саве	~ 4 године	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 8 у План акције 2 у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови, GEF	

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Прорачун (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Управљање поплавама						
9	Развој Плана управљања ризиком од поплава за слив реке Саве	4 године	Очекује се завршетак Програма за израду Плана до краја 2013.; Идејни пројекат добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	до 3.000	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
10	Одрживо оперативно предвиђање поплава у реалном времену и управљање водним ресурсима	3 године	Предлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	2.900	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
Спречавање и контрола акцидената						
11	План заштите и спашавања у случају загађења вода у сливу реке Саве	2,5 године	Предлог пројекта доступан; добио писмо препоруке у склопу EUSDR PA5	1.400	ЕУ фондови (нпр. програм SEE), ГЕФ	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
Управљање информацијама						
12	Успостава и завршетак ГИС-а за Саву – 2. и 3. фаза имплементације	~ 3 године (2. фаза)	Идејни пројекат укључен као Корак Бр. 5 у Плану акције 3 („Подршка системима за прикупљање података које је развио ICPDR“) у склопу EUSDR PA4	/	ЕУ фондови, ГЕФ	
Хидролошка и метеоролошка питања						
13	Хидролошка студија за слив реке Саве	2,5 године	Доступан детаљан програм (ТоR); добила писмо препоруке у склопу EUSDR PA4	~ 1.250	Пријава (за пројекте 9, 10 и 13) достављена WBIF-у	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства

Остали регионални пројекти корисни за имплементацију *Оквирног споразума* („листа Б“)

Бр.	Назив пројекта	Трајање	Доступна документација / статус	Прорачун (хиљада еура)	Могући извор финансирања	Планирани почетак имплементације
Развој речног туризма						
1	Мастер план за развој наугичког туризма за слив реке Саве	~ 1 година	Сажетак пројекта доступан	500 -1.000	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
2	Успостава понгонске мреже за туристичка пловила дуж реке Саве	~ 1 година	Предлог пројекта доступан	~ 500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	Спреман за имплементацију чим се осигурају средства
3	Мастер план за развој екотуризма за слив реке Саве	~ 1 година	„Прекограничне смернице за екотуризам у сливу реке Саве“ доступне	~ 500	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
4	Успостављање „еко-значке“ за слив реке Саве	6 месеци	„Прекограничне смернице за екотуризам у сливу реке Саве“ доступне	~ 100	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	
5	Развој бицикличких стаза дуж реке Саве	/	Предлог пројекта за Фазу 1 (развој иницијалног концепта) доступан; Пројектни предлог за цели пројекат у изради	~ 75 (Фаза 1)	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	Спреман за имплементацију (фазе 1) чим се осигурају средства
Развој малог и средњег предузетништва						
6	Развој инфраструктуре за производњу хране и узгој рибе у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
7	Развој инфраструктуре за третман отпадних вода и ђубрива у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
8	Развој малих хидроелектрана у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
9	Развој малих бродоградилшта и малих лука/марина у сливу реке Саве	/	/	/	WBIF	
Просторни развој						
10	Концепт интегрисаног просторног развоја за слив реке Саве	/	Идејни пројекат	/	ЕУ фондови (нпр. програм SEE)	

ДОДАТАК V. Попис састанака са заинтересованим странама које је организовала или суорганизовала Савска комисија

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
1.	Састанак о припремним активностима за пројекат <i>Урбанистички концепт просторног развоја уз реку Саву од извора до ушћа</i>	4. априла 2013.	Загреб	Удруге урбаниста Хрватске и Словеније, Савска комисија
2.	Састанак са PR контактима из држава страна на прослави Дана реке Саве 2013.	11. априла 2013.	Загреб	Савска комисија
3.	Састанак о припремним активностима за пројекат <i>Развој бициклистичких стаза дуж реке Саве</i>	16. априла 2013.	Загреб	Савска комисија
4.	Иницијални састанак о имплементацији 2. корака пројекта <i>Према практичним смерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива реке Саве као огледног примера</i> (пројекат <i>BALSES</i>)	1. маја 2013.	Загреб	Савска комисија
5.	Састанак са националним координаторима држава страна за ЕУ <i>Дунавску стратегију</i>	2. маја 2013.	Загреб	Савска комисија
6.	2. састанак Парламента младих слива реке Саве	24.-25. маја 2013.	Посебни резерват природе Засавица	Савска комисија
7.	Почетак међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	25. маја 2013.	Зеленци (Крањска Гора)	Град Крањска Гора, Савска комисија
8.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	25. маја 2013.	Љубљана	Град Љубљана, Савска комисија
9.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	26. маја 2013.	Самобор	Загребачка туристичка организација, Савска комисија
10.	Догађај у склопу међународне бициклистичке туре „Сава 2013.“	27. маја 2013.	Парк природе Лоњско поље, Крапје	Парк природе Лоњско поље, Савска комисија

Међународна комисија за слив реке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
11.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	28. маја 2013.	Градишка	Оштина Градишка, Савска комисија
12.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	29. маја 2013.	Славонски Брод	Град Славонски Брод, Савска комисија
13.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	30. маја 2013.	Брчко	Дистрикт Брчко, Савска комисија
14.	4. састанак држава страна Оквирног споразума	31. маја 2013.	Сарајево	Веће министара БиХ, Савска комисија
15.	Догађај у склопу међународне бицикличке туре „Сава 2013.“	31. маја 2013.	Шабац	Туристичка организација града Шапца, Савска комисија
16.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	31. маја – 2. јуна 2013.	Загреб	Соса-Сола НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
17.	Крај Међународне бицикличке туре „Сава 2013“ и централна прослава у склопу Дана реке Саве 2013. у Србији	1. јуна 2013.	Београд	Републичка дирекција за воде, Савска комисија
18.	7. састанак групе волонтера у оквиру UNECE-а WP.3/SC.3	4. – 6. јуна 2013.	Загреб	Савска комисија
19.	3. (коначна) радионица заинтересованих страна у склопу пилот пројекта UNECE Сава	5. – 6. јуна 2013.	Загреб	Савска комисија
20.	2. саветовање о уређењу и вишенаменском коришћењу реке Саве	6. јуна 2013.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и остале организације
21.	Радионица о размени хидролошких и метеоролошких питања у Сливу реке Саве	6. - 7. јуна 2013.	Загреб	WMO, Савска комисија

Међународна комисија за слив реке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
22.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	8. јуна 2013.	Жупања	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
23.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	14. јуна 2013.	Сисак	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
24.	Савски сајам (у склопу пројекта <i>Лијена наша Сава</i>)	5. јула 2013.	Славонски Брод	Соса-Солa НВС ХР, МА и ММАТИ ХР, Савска комисија, остали партнери
25.	32. седница Савске комисије	9. јула 2013.	Загреб	Савска комисија
26.	2. састанак основне стручне групе у склопу пројекта <i>BALSES</i>	13. септембра 2013.	Загреб	Савска комисија
27.	33. седница Савске комисије	9. – 10. октобра 2013.	Загреб	Савска комисија
28.	8. састанак са лучким капетанима из слива реке Саве	17. октобра 2013.	Љубљана	Савска комисија, „Љубљана Форум 2013“
29.	Састанак Савске комисије о приоритетним регионалним пројектима за слив реке Саве	18. октобра 2013.	Љубљана	Савска комисија, „Љубљана Форум 2013“
30.	3. (коначни) састанак основне стручне групе у склопу пројекта <i>BALSES</i>	14. – 15. новембра 2013.	Загреб	Савска комисија
31.	5. састанак Одбора за надзор и координацију пројекта <i>Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу реке Саве</i>	3. децембра 2013.	Београд	Савска комисија
32.	3. саветовање о уређењу и вишенаменском коришћењу реке Саве	4. децембра 2013.	Загреб	НВО „СЛАП“, Савска комисија и остале организације

Међународна комисија за слив реке Саве

Бр.	Састанак / догађај	Датум	Место	Организатор
33.	Представљање резултата пројекта <i>План адаптације воде и климе за слив реке Саве</i>	5. децембра 2013.	Загреб	Савска комисија
34.	Потписивање Меморандума о разумевању између Савске комисије и Црне Горе	9. децембра 2013.	Београд	Савска комисија
35.	5. састанак о имплементацији <i>Заједничке изјаве о водећим начелима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав</i>	4. – 5. фебруара 2014.	Загреб	DC, ICPDR, Савска комисија
36.	Састанак са директорима НХМС-ова из земаља слива реке Саве	3. фебруара 2014.	Загреб	Савска комисија
37.	34. седница Савске комисије	18. – 19. фебруара 2014.	Подгорица	Министарство пољопривреде и руралног развоја Црне Горе, Савска комисија
38.	Радионица о повезивању сектора вода-пољопривреда-енергија-животна средина у сливу реке Саве	4. – 6. марта 2014.	Загреб	UNEP, Савска комисија

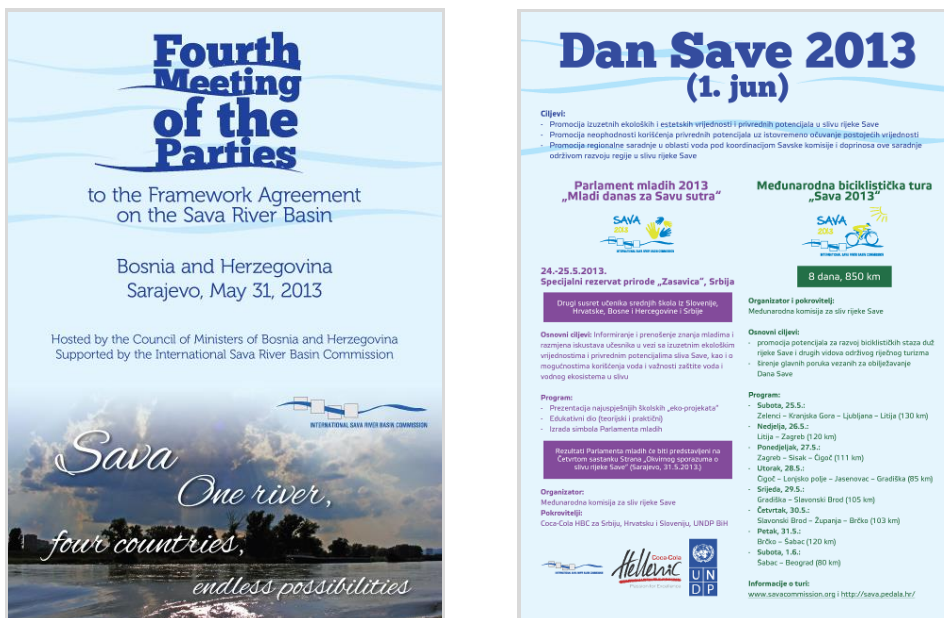
ДОДАТАК VI. Преглед активности Имплементираних током прославе Дана реке Саве 2013. године

Прослава Дана реке Саве 2013. г. која се одржала у периоду од 24. маја до 5. јула 2013. укључивала је три типа манифестација:

- Оне које је директно организовала Савска комисија,
- Оне који су организоване кроз националне пројекте држава страна (нпр. пројекти друштвено одговорног пословања фирме Coca-Cola), и
- Регионални састанци, које је организовала или похађала Савска комисија и искористила их за промоцију Дана реке Саве и кључних порука везаних уз његову прославу.

Осим 4. састанка страна *Оквирног споразума о сливу реке Саве* који је одржан 31. маја 2013. у Сарајеву под слоганом "Сава - једна река, четири земље, безбројне могућности", који је био централни догађај прославе Дана реке Саве 2013., Савска комисија је организовала два додатна догађаја (Слике 5 и 6):

- 2. састанак Парламента младих слива реке Саве, и
- Међународну бициклическу туру „Сава 2013.“

Слика 5. Плакати који најављују 4. састанак држава страна и остале догађаје у организацији Савске комисије у склопу прославе Дана реке Саве 2013. г.

Слика 6. Логотипи Састанка парламента младих 2013. и Међународне бициклическе туре "Сава 2013."

Други састанак Парламента младих (Посебни резерват природе Засавица, 24.-25. маја 2013.) под називом "Млади данас за Саву сутра" организован је уз подршку UNDP-а

БиХ и *Coca-Cola HBC* за Хрватску, Србију и Словенију. Око 50 научника и наставника из 8 средњих школа из држава страна окупили су се са циљем да код младе популације побуде свест о ванредним еколошким вредностима и економском потенцијалу, могућностима коришћења воде, важности заштите воде и водног екосистема, као и важности прекограничне сарадње у подручју слива. Програм је укључивао презентације (претходно одабраних) најуспешнијих "еко-пројеката" од стране учесника, едукативни део и развој симбола Парламента (логотипа и заставе) и статута. Закључци 1. и 2. састанка Парламента представљени су на 4. састанку држава страна. Информација о састанку Парламента младих била је проширена путем низа медија и интернет портала у државама странама. Тренутно су у току припремне активности за 3. састанак Парламента.

Прва Међународна бицикличка тура "Сава 2013." одржана је од 25. маја до 1. јуна 2013. Осмодневна тура дуга 880 км укључила је цели ток Саве, од извора Саве Долинке до ушћа реке Саве. Основна група од осам искусних бициклиста из четири земље одвозила је целу удаљеност, док су се остали бициклисти и грађани придруживали групи на одређеним деоницама. Главни циљ туре био је промоција потенцијала за развој бицикличких стаза уз Саву, укључујући и све веће градове у четири земље. Уз медијску покривеност догађаја, посебан је додатак израђен на интернет страници Савске комисије, са свим релевантним информацијама о тури, укључујући кратке извештаје бициклиста и фотографије снимљене у оквиру бициклијаде. Осим тога, припремљен је и видео целе турнеје и објављен на страници Савске комисије.

Осим догађаја које је организовала Савска комисија, цели низ активности имплементиран је кроз националне пројекте држава страна, у које је Савска комисија била укључена као партнер или као гост, зависно од типа пројекта.

- У Босни и Херцеговини организован је низ догађаја уз реку Врбас (од 24. маја до 2. јуна) у склопу пројекта *Програм заштите животне средине и развоја туризма у сливу реке Врбас*, који спроводи UNDP БиХ, уз подршку Амбасаде Јапана у БиХ и оштина, укључујући: потписивање "Повеље за чисти Врбас" од стране градоначелника градова из слива реке Врбас, традиционалну еколошку рафтинг регату дуж целе реке Врбас, такмичење рафтинг лиге, курс Међународне рафтинг федерације и Сајам авантуристичког туризма, пропраћене разним догађајима у градовима дуж реке, организованих у сарадњи са локалним невладиним организацијама и промотивним агенцијама. Сви догађаји су били медијски пропраћени.
- У Хрватској се наставила имплементација пројекта *Лијена наша Сава*, који финансира *Coca-Cola HBC* Хрватска. У 6. години имплементације пројекта, број партнера додатно се повећао на 45 организација и институције (укључујући Министарство пољопривреде, Министарство поморства, промета и инфраструктуре, *Coca-Cola HBC* Хрватска и Савску комисију, што указује на континуирани пораст успеха пројекта. На основу сличног концепта као и претходних година, пројекат је укључио четири савска сајма (Загреб, Сисак, Жупања и Славонски Брод), које је посетило више од 15000 људи (према *Coca-Cola*). Осим медијске пропраћености, информације о дешавањима такође су проширене путем интернет странице пројекта, која је учињена доступном и путем Facebook-а. Осим пројекта, организован је промотивни излет бродом од Ругвице до Сиска за учеснике 2. саветовања о уређењу и вишенаменском коришћењу реке Саве (Загреб, 6. јуна 2013.), као друштвени догађај у склопу конференције.

- У Србији, прослава је укључила широк распон активности остварених на пет локација на реци Сави (Шабац, Обреновац, Сурчин, Нови Београд, Београд), чиме је такође обележена прослава Дана реке Дунав 2013. у Србији. Догађаји у организацији Дирекције за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у сарадњи са локалним невладиним организацијама и цивилним сектором укључивали су чишћење речних обала, локалне бицикличке туре (придруживање бицикличкој тури "Сава 2013"), спортска такмичења, пловидбу на Сави, такмичења у пецању и припреми рибљег паприкаша, радионице и изложбе радова ученика основних и средњих школа, као и централну прославу која је обележила крај бицикличке туре "Сава 2013", одржане 1. јуна у Београду. Догађаји су промовисани или приказани путем националних, регионалних и локалних медија и на интернет странама бројних институција и организација у Србији.
- У Словенији је настављена имплементација пројекта друштвене одговорности *Mojareka.si*, који финансира Соса-Сола НВС Словенија. У 2013. пројекат је имплементиран кроз низ пројеката у словеначким школама. Закључна дешавања укључивала су посету победничкој школи Требње-Шентловренц, а на прослави одржаној у Љубљани најуспешнијим пројектима и ученицима додељене су награде. Осим пројекта *Mojareka.si*, организован је догађај на Дан реке Саве, у Севници, који је укључио низ културних и уметничких дешавања и округли сто "Воде нас повезују (Пловност реке Саве)".

Представници Савске комисије пратили су већину споменутих дешавања.

Осим наведених активности, Дан реке Саве 2013. и његове кључне поруке промовисане су на два регионална састанка, при чему је Савска комисија била или суорганизатор или активан учесник:

- 2. саветовање о уређењу и вишенаменском коришћењу реке Саве (Загреб, 6. јуна 2013.) и
- Регионална конференција "Дистрикт Брчко - повезивање науке и политике у водном сектору" (Брчко, 28. јуна 2013.).

У склопу прославе дистрибуисан је цео низ промотивних публикација и широк спектар промотивних артикала Савске комисије (Слика 7).

Слика 7. Промотивни артикли Савске комисије

ДОДАТАК VII. Попис скраћеница

AEWS	Систем раног упозоравања на опасност од несрећа (Accident Emergency Warning System)
APC	Спречавање и контрола акцидентата (Accident Prevention and Control)
APFR	Подручја од потенцијално значајног ризика од поплава (Areas of Potential Significant Flood Risk)
БиХ	Босна и Херцеговина
CCNR	Централна комисија за пловидбу реком Рајном (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CO	Канцеларија за Хрватску (Country Office)
DC	Дунавска комисија (Danube Commission)
EBRD	Европска банка за обнову и развој (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Европска комисија (European Commission)
EG	Стручна група Савске комисије (Expert Group of the ISRBC)
EIA	Процена утицаја на животну средину (Environmental Impact Assessment)
ENVSEC	Иницијатива за животну средину и сигурност (Environment and Security Initiative)
ERI	<i>Систем за електронско извештавање у ун. пловидби (Electronic reporting)</i>
ERUSRS	Форум регионалних привредних комора држава страна (Forum of Regional Chambers of Commerce from the Parties)
<i>Espoo Convention</i>	<i>Конвенција UNECE-а о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту (UNECE Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)</i>
EY	Европска унија
EUSDR	<i>Стратегија ЕУ-а за дунавски регион (EU Strategy for the Danube Region)</i>
<i>FASRB</i>	<i>Оквирни споразум о сливу реке Саве (Framework Agreement on the Sava River Basin)</i>
FP	Одбрана од поплава (Flood protection)
FRM	Управљање ризиком од поплава (Flood Risk Management)
FY	Финансијска година Савске комисије (Financial Year of the ISRBC)
GEF	Глобални фонд за животну средину (Global Environment Facility)

GIS	Географски информациони систем (Geographic Information System)
GWP	Глобално партнерство за воде (Global Water Partnership)
GWP CEE	Регионално партнерство Глобалног партнерства за воде за Средњу и Источну Европу (Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Средоземно регионално партнерство Глобалног партнерства за воде (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HBC	Hellenic Bottling Company
HM	Хидролошка и метеоролошка (питања)
ICPDR	Међународна комисија за заштиту реке Дунав (International Commission for the Protection of the Danube River)
IHP	Међународни хидролошки програм (International Hydrological Programme)
IPA	Инструмент предприступне помоћи (Instrument for Pre-Accession Assistance)
ISI	Међународна иницијатива за нанос (International Sediment Initiative)
ISRBC	Међународна комисија за слив реке Саве (International Sava River Basin Commission)
NAV	Пловидба (Navigation)
NEWADA	<i>Мрежа администрација за пловни пут Дунава (Network of Danube Waterway Administrations)</i>
NEWADA DUO	Наставак пројекта NEWADA
NGO	Невладина организација (Non-Governmental Organization)
NHMS	Национални хидрометеоролошки завод (National Hydro-Meteorological Service)
NtS	<i>Саопштења бродарству (Notices to Skippers)</i>
OESS	Организација за европску сигурност и сарадњу (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PA	Приоритетна област (<i>Стратегије за дунавски регион ЕУ</i>)
PEG	Стална стручна група (Савске комисије)
PFRA	Прелиминарна процена ризика од поплава (Preliminary Flood Risk Assessment)
PIAC	Главни међународни центар за узбуњивање (Principal International Alert Center)
PIANC	Стални конгрес међународне асоцијације за пловидбу (Permanent Congress of the International Navigation Association)
PR	Односи са јавношћу (Public Relations)

RBM	Управљање речним сливом (River Basin Management)
RCC	Регионално веће за сарадњу (Regional Cooperation Council)
REC	Регионални центар заштите животне средине (Regional Environmental Center)
RIS	Речни информациони сервиси (River Information Services)
SedNet	Европска мрежа интересних група које се баве управљањем наносом (European Sediment Network)
SEE	Југоисточна Европа (South East Europe)
SEETO	Обсерваторија за транспорт за југоисточну Европу (South East Europe Transport Observatory)
SME	Мала и средња предузећа (Small and Medium Enterprises)
ToR	Пројектни задатак (Terms of Reference)
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Образовна, научна и културна организација Уједињених нација (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
US	Сједињене Америчке Државе
USACE	Инжењерски корпус Војске Сједињених Америчких Држава (United States Army Corps of Engineers)
WANDA	<i>Управљање отпадом у унутрашњој пловидби на реци Дунав (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)</i>
WATCAP	<i>Воде и план прилагођавања климатским променама за слив реке Саве (Water and Climate Adaptation Plan for the Sava River Basin)</i>
WB	Светска банка (World Bank)
WBIF	Оквир за инвестиције на Западном Балкану (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Оквирна директива ЕУ-а о водама (EU Water Framework Directive (Directive 2000/60/EC))
WMO	Светска метеоролошка организација (World Meteorological Organization)
WWF	Светски фонд за природу (World Wide Fund for Nature)